

Тие не можат да бидат епископи без паства. Зашто ниту Црквата ја бива без епископ, ниту епископот го бива без Црква, и тоа конкретна Црква, епархија. Затоа епископот е 'на местото на Бога', па како што е Христос Младоженец на Црквата, која е Негова невеста, така и епископот фактички влегува во една љубовна заедница, во едно љубовно општење со својата црковна заедница.

ЕПИСКОПОТ

■ Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

На 20 и 21 јуни, во Соборниот храм на Македонската православна црква "Свети Климент Охридски" во Скопје, беше хиротонисан (ракоположен) Епископот Велички г. Методиј. Хиротонијата беше извршена во текот на Божествената литургија со која чиноначалствуваше Архиепископот Охридски и Македонски Неговото Блаженство Г.Г. Стефан, во сослужение со другите владици, членови на Светиот архијерејски синод, бројното свештенство и верниот народ. Според богослужбениот ред, претходниот ден, на 20 јуни, во истиот храм беше извршен чинот наречение, кој може да се преведе со наменување, и претставува назначување

или одредување на новоизбраниот епископ за раководител и глава на црковната заедница во одредена област, односно епархија.

"Хиротонијата како чин е иста во целата Православна црква, па и во Македонската православна црква. Се извршува во текот на Божествената литургија и, кратко кажано, се состои од неколку молитви и положување на рацете на присутните епископи врз главата на новоизбраниот епископ. Во молитвите се измолува Божјата благодат да слезе врз лицето, коешто се хиротонисува и да го оспособи да ја извршува епископската служба, а слежувањето на благодатта се манифестира преку тоа што епископите ги ставаат рацете

врз главата на новоизбраниот епископ т.е. му ја предаваат благодатта на епископството која самите ја имаат. Треба да се повеќе епископи, а најмалку двајца, зашто само соборот на епископи, или епископатот како феномен е повисока власт од поединечни-

от епископ", објаснува отец Игор Калпаковски во врска со хиротонисувањето на Епископот Велички г. Методиј.

Потоа, новоизбраниот епископ ги добива епископските обележја и одежди, а ги симнува оние кои ја одбележувале неговата прет-

ПРИ ЧИНОТ НАРАЧЕНИЕ ЕПИСКОПОТ МЕТОДИЈ ГО БАКНУВА СВЕТИОТ КРСТ КОЈ ГО СИМБОЛИЗИРА СВЕТОТО ТРОЈСТВО

ходна служба. Значи, со хиротонијата му е предадена целата благодат на епископската служба и од тој момент тој почнува да ѝ служи на Црквата како епископ. Истото ќе се случи и при хиротонијата на другите двајца новоизбрани епископи - Хераклејскиот г. Климент и Полјанскиот г. Пимен.

"Чинот наречение е од попрактична природа и се извршува надвор од Литургијата. При овој чин новоизбраниот епископ се нарекува, или наменува, за конкретна епархија, зашто генерално гледано, во Црквата не може да постои епископ без епархија. Воопшто, значењето на секое дејство или чин во Црквата се гледа од неговиот однос кон Божествената литургија. Колку е тој поважен, толку е поблизок до Литургијата. Поинаку кажано, најважните дејства и чинови се извршуваат во рамките на Литургијата, како

ЧЛЕНОВИТЕ НА СИНОДОТ НА МПЦ, СВЕШТЕНИЦИТЕ И ВЕРНИЦИТЕ ЈА ОТСЛИКУВААТ НАШАТА ЦРКВА

СЛИКА ХРИСТОВА

централна служба на Црквата и нејзина природна атмосфера", истакнува отец Калпаковски.

КРИТЕРИУМИ

"Изборот и хиротонисувањето на епископ има суштествено значење затоа што епископството е централна служба во Црквата. Во некои рани списи на Црквата се вели дека епископот е 'на местото на Бога' или дека е 'слика Христова'. А таа 'слика Христова', пред сè, се гледа во богослужбата, во Литургијата. Како 'слика Христова', епископот со своето присуство треба да ни сведочи и постојано да нè потсетува дека Синот Божји навистина се воплотил, влегол во тело, односно зел тело и слегол меѓу луѓето, бидејќи немало друг начин да се обезбеди спасувањето на луѓето, да се отвори вратата која води кон небото, да се отвори вратата на вечниот живот", укажува отец Калпаковски на значе-

њето на епископската служба во Црквата.

Значи, епископот како "слика Христова", како оној кој е "на местото на Бога" е во самиот центар, во самата срцевина на Црквата и затоа хиротонијата на еден епископ има толку големо зна-

чење - не само локално, туку во извесна смисла, и космичко, севселенско значење.

"Во случајов се работи за избор на епископи од редот на монаштвото, значи епископи, кои се со долгогодишно монашко искуство, вклучувајќи го тука и епископот

НЕГОВОТО БЛАЖЕНСТВО Г.Г. СТЕФАН И АРХИЈЕРЕИТЕ НА МПЦ ЈА ПРЕНЕСОА БЛАГОДАТТА БОЖЈА

Велички Методиј. Тие, исто така, се добро подготвени како теолози, како интелектуалци и луѓе кои го познаваат духот на светот. Како такви, претставуваат потенцијал за нашата Црква да ги преброди многуте проблеми со кои се среќава", вели отецот.

Дали на почетокот од христијанството изборот на епископите во Црквата бил според овие критериуми?

"Изворно, овој облик на монаштвото, кој го имаме денес, не постоел, туку тој се појавува подоцна. Во првите векови христијаните живееле претежно во градовите. Некои од нив живееле девствен живот, биле безбрачни, а некои не. Безбрачноста во тоа време не била критериум за избор на епископ и за негово поставување. За Црквата, основните критериуми за избор на епископ, биле и се поврзани со верата која ја има дадената личност, неговата христијанска нарав и морал, височината на духовниот живот. Во прво време дури искуството на некој христијанин во доброто уредување на домашните работи било еден вид сведоштво дека тој би ги управувал добро и црковните работи,

ЕПИСКОПОТ МЕТОДИЈ И МИТРОПОЛИТОТ АГАТАНГЕЛ ДОБИЈА ПРИЧЕСНА

за што зборува апостол Павле, на пример. Безбрачноста како еден од критериумите се диференцира подоцна, некаде во VII век, а тоа од причина што основните стандарди на живот кои треба да ги има еден христијанин биле и се препознати особено кај монаштвото. Оттогаш, од VII век, станува правило епископите да се избираат од редот на монаштвото, односно да бидат безбрачни", истакнува отецот.

Освен овие работи, нема специфична подготовка за избор на епископ, вели отец Калпаковски. Тоа се случува по природен пат. Добро се знае дека Светиот синод на МПЦ имаше листа на кандидати за епископи, што е практика секаде во православните цркви. Новоизбраните епископи беа на тој список. Кога едно лице ќе се најде на списокот за избор, тоа значи дека е под засилен надзор. Се гледа како човекот живее, а и самото тоа што тој дошол на овој список значи одредена потврда за неговиот начин на живеење, за неговата вера, за сите оние битни критериуми, кои ги спомнавме.

ЕДИНСТВО

Со ракоположувањето епископите добиваат одредени додавки, кои за верниците претставуваат мала енигма, но таа со себе носи одредено религиозно и црковно знаење.

"Православната црква никогаш не поставувала, така

да кажеме, виртуелни епископи на виртуелни епархии, на непостоечки епархии. Во МПЦ таа практика не постои. Епископот мора да биде врзан за некоја конкретна епархија, чиешто име станува дојавка на името на епископот, на пример, во случајов - Методиј Епископ Велички. Тоа што тие на почеток добиваат почесни титули, а не 'стварни', само го потврдува тоа дека дури и во прво време, кога епископите практично се подготвуваат за службата или навлегуваат во самата работа, тие не можат да бидат епископи без паства. Зашто ниту Црквата ја бива без епископ, ниту епископот го бива без Црква, и тоа конкретна Црква, епархија. Затоа на почеток кажавме дека епископот е 'слика Христова', дека тој е 'на местото на Бога', па како што е Христос Младозенец на Црквата, која е Негова невеста, така и епископот фактички влегува во една љубовна заедница, во едно љубовно општење со својата црковна заедница. Оттаму и името кое го носи натаму, всушност е име на Црквата со која раководи и чија глава е, на пример, епископ Преспанско-пелагониски, епископ Струмички итн.", објаснува отец Игор Калпаковски.

Која е должноста на епископот?

"Главната задача на епископот е службата на единството или градењето на единство во конкретната црковна заедница, која на мистичен начин е целосната

Црква, бидејќи има епископ, кој е на местото на Христа, 'на местото на Бога', има свештеници, а има и верен народ. Кога ги имате сите тие три нешта - свештеници, ѓакони и верен народ - Црквата ги има сите елементи во себе, таа е потполна црква. Епископот би можеле да го споредиме со врзивно ткиво, 'рскавица, зашто самото единство на црковната епархија во многу нешта зависи од неговата личност. Ако се погледне животот во една епархија, црковниот живот во епархијата, треба да се види единство меѓу луѓето, љубов меѓу луѓето. Ако нема единство во епархијата, тоа е показател дека епископот

кон лошите, така и епископот насекаде треба да оди со огромна љубов и кон добрите и лошите. Ако Христос пострада за нас луѓето и беше подготвен да пострада за својата невеста, за Црквата, така и епископот треба да биде подготвен на таа жртва, бранејќи го единството на својата невеста - конкретната Црква која му е дадена и за којашто е наречен. Значи, треба да биде подготвен и својот живот да го даде за неа. Единството во животот на Црквата е едно специфично единство, кое не му е познато на овој свет, зашто не ни е од овој свет. За тоа е повикан епископот, заедно со своите свештеници и

АРХИЕПИСКОПОТ СТЕФАН ЈА ПОДЕЛИ ПРИЧЕСНАТА КОЈА ЈА СИМБОЛИЗИРА ТАЈНАТА ВЕЧЕРА ШТО ЈА ОРГАНИЗИРА ИСУС ХРИСТОС ВО ЧЕСТ НА СИМНУВАЊЕТО НА СВЕТИОТ ДУХ

има уште многу да се потруди на тој план, без разлика дали наследил некоја тешка или лоша ситуација или имал малку време да постигне повидливи резултати. Кога размислуваме за епископот, тогаш всушност размислуваме за Бога и каква улога има Бог во животот на светот, во животот на црквата и на секоја поединечна личност. А тоа не е случајно, зашто повторувам, епископот е 'на местото на Бога' и 'слика Христова' и во сите елементи на својата служба треба да се споредува со Христовата личност. Ако Христос беше смирен, и епископот треба да биде смирен. Ако Христос дошол поради огромна љубов кон сите, и кон добрите и

со црковната заедница - народот, да сведочи во овој свет за единството кое ни е неопходно и многу потребно. Она што во еден брак би го нарекле здрава и убава љубовна заедница, која раѓа големи плодови, создава голем имот, во која се раѓаат многу деца, чие изобилство ќе почне подоцна да се прелева и да им користи и на комшиите и на пријателите - такво нешто треба пред себе да има епископот, кој е повикан и да ја оствари оваа заедница за тој и неговата црковна заедница да бидат чудо за светот", потенцира отец Игор Калпаковски во врска со љубовта која треба да ја шири епископот во црковната заедница и во МПЦ.